

Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna nr 3 w Katowicach

40-431 Katowice, ul. Szopienicka 58

tel.: (32) 255 70 51, fax: (32) 255 70 51, wew.41

e-mail: ppp3katowice@wp.pl, www.ppp3katowice.neostrada.pl

Szanowni Rodzice, Opiekunowie

Wasze dziecko niewyraźnie mówi?

Żaden problem - skonsultuj się z naszym logopedą w poradni.

Wskazówki logopedyczne dla rodziców dzieci w wieku 0-6 lat.

Prawidłowy rozwój mowy dziecka trwa kilka lat i przebiega wg poniższych etapów:

- [I okres - melodii](#) (od urodzenia do 1 roku życia)
- [II okres - wyrazu](#) (pomiędzy 1 a 2 rokiem życia)
- [III okres - zdania](#) (pomiędzy 2 a 3 rokiem życia)
- [IV okres - swoistej mowy dziecięcej](#) (od 3 do 7 roku życia)

U każdego dziecka występuje indywidualne tempo rozwoju mowy. W związku z tym niejednakowa jest kolejność pojawiania się poszczególnych głosek. Opóźnienie w ramach poszczególnych etapów nie powinno przekraczać kilku miesięcy.

Normy rozwojowe:

- [2-3 miesiąc](#) życia - głuźnienie (odruchowe dźwięki gardłowe przypominające *k, g, ch*)
- [6-7 miesiąc życia](#) - gaworzenie (świadome powtarzanie dźwięków zasłyszanych z otoczenia, najczęściej są to sylaby)
- [7-9 miesiąc życia](#) - pierwsze reakcje na wołanie po imieniu, proste polecenia i zakazy
- [koniec 1-go roku życia](#) - dziecko rozumie, że otaczający go ludzie i przedmioty mają swoje nazwy; pojawiają się pierwsze wyraz - mama, tata, baba
- [13-18 miesiąc życia](#) - opanowanie elementarnego zasobu słów (określających osoby i przedmioty z najbliższego otoczenia), wyrazy są wymawiane w formie pierwszej lub ostatniej sylaby (np. kot - ot), pierwsze łączenia dwóch wyrazów
- [około 2 roku życia](#) - pierwsze proste zdania
- [około 2,5 lat](#) - używania zaimka *ja*
- [około 3 roku życia](#) - zdania dłuższe (złożone z 4-5 wyrazów), dziecko używa wszystkich samogłosek, a ze spółgłosek *p, pi, bi, m, mi, f, fi, w, wi, t, d, n, l, li, ś, ź, ć, ń, j, ł, k, ki, g, gi, ch, chi*
- [4 rok życia](#) - pojawia się umiejętność opowiadania bajki czy zdarzenia, wymawiane są głoski *s, z, c, dz*
- [5-6 rok życia](#) - pojawiają się głoski *sz, ż, cz, dż* oraz *r*

Wymowa dziecka 6-letniego powinna być prawidłowa pod względem artykulacyjnym, a w wieku 7 lat również pod względem gramatycznym - tzw. szkolna dojrzałość mowy.

Szanowni Rodzice i Opiekunowie!

Aby rozwój mowy u Waszego dziecka przebiegał prawidłowo:

- mówcie powoli, wyraźnie, zachowujcie odpowiednią intonację i melodię głosu, właściwą mimikę i gestykulację
- nie stosujcie tzw. języka dziecięcego
- od pierwszego dnia życia mówcie do dziecka często i wynagradzajcie jego aktywność w zakresie „rozmowy” głosem, uśmiechem, przytuleniem i kontaktem wzrokowym
- dziecko musi poznać mechanizm mowy poruszając językiem, wargami, itp. - dlatego ważnym jest, aby przyswoiło sobie takie umiejętności jak ssanie, lizanie, żucie, gryzienie czy wreszcie dmuchanie
- jak najczęściej śpiewajcie dziecku, wprowadzajcie zabawy z elementami śpiewu, ruchu i tańca
- dbajcie o stan zdrowia swojego dziecka, a w szczególności o górne drogi oddechowe i uszy, gdyż częstymi przyczynami wad wymowy są: niedosłuch, nieprawidłowa budowa narządów mowy (m.in. wada zgryzu, uzębienia, rozszczepy warg, podniebienia, krótkie wędzidełko języka), trudności w oddychaniu przez nos, przerost trzeciego migdałka

Prawidłowemu rozwojowi mowy sprzyja karmienie piersią (chłopcy do 18 miesiąca życia, dziewczynki do 24 miesiąca życia), natomiast butelkę stosujemy do 2 roku życia, następnie z butelki podajemy 1-2 razy dziennie soczki lub herbatkę stosując małe otwory w smoczkach.

- uczcie wierszyków, rymowanek, wyliczanek i wspólnie z dzieckiem je recytujcie
- opowiadajcie i czytajcie bajki (stosowne do wieku dziecka)
- wprowadzając nowe słowa koniecznie wyjaśniajcie ich znaczenie
- świadomie wybierajcie programy w telewizji i internecie - starajcie się oglądać je z dzieckiem, gdyż im jest ono mniejsze, tym mniej rozumie z tego, co ogląda i wymaga tłumaczenia treści na bieżąco; z dziećmi starszymi korzystnie jest porozmawiać po obejrzeniu programu
- zbyt szybko nie uczcie dziecka języka obcego
- zachęcajcie do zabaw ruchowych, manipulacyjnych, konstrukcyjnych, lepienia, malowania itp.
- gdy dziecko mówi do Ciebie staraj się odwrócić w jego stronę i słuchaj uważnie
- zawsze odpowiadajcie dziecku na pytania
- angażujcie dziecko w rozwiązywanie prostych problemów, zadając pytania i proponując różne rozwiązania
- ułatwajcie dziecku kontaktu z innymi dziećmi, m.in. by zwiększyć jego umiejętności językowe i społeczne
- nie zmuszajcie dziecka leworęcznego do posługiwania się prawą ręką w okresie kształtowania się mowy, ponieważ zaburza to funkcjonowanie mechanizmu mowy i może być przyczyną jąkania

- nie poprawiajcie błędów dziecka wprost - po prostu powiedzcie to co powiedziało, ale prawidłowo
- nie wymagajcie zbyt wczesnego wymawiania głosek, ponieważ dziecko zmuszane do artykulacji zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać i wymawiać nieprawidłowo
- nie zawstydzajcie i nie karzcie dziecka za nieprawidłową wymowę
- obserwujcie, czy rozwój mowy dziecka przebiega prawidłowo

Jeżeli macie Państwo wątpliwości zasięgnijcie porady w przedszkolu lub w poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Porady w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 3 w Katowicach przy ul. Szopienickiej 58 są:

- bezpłatne i dobrowolne
- nie jest wymagane skierowanie od lekarza
- na wizytę z dziećmi powinni zgłaszać się rodzice lub opiekunowie (prosimy zabrać ze sobą książeczkę zdrowia oraz numer pesel dziecka)
- placówka obejmuje opieką dzieci i młodzież od urodzenia do zakończenia nauki szkolnej ze swojego rejonu działania (informacja na stronie internetowej); dzieci nie uczęszczające do żadnej placówki przyjmowane są zgodnie z miejscem zamieszkania
- terminy wizyt - przyjęć ustala się wcześniej telefonicznie lub osobiście w godzinach pracy sekretariatu poradni 8³⁰ - 15³⁰ tel. 32 255 70 51 wew. 40